

Laptulajdonos:
Dr. VÁKÁR LAJOSNÉ
 Felelős szerkesztő
RÉSZEGH VIKTOR.
 Kiadóhivatal:
 Vákár könyv- és papírkész-
 redésné Csikszereván, hogy
 a hirdetések árát és előfize-
 vést díjak aláre küldendők.
 Egyen számlára Lst 8.—

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS PARSADA ÉS HITTILAI

Művészetek
 Egész évre Lst 160.—
 Félévre " 80.—
 Negyedévre " 40.—
 Külföldre egy évre " 340.—
 Hirdetési díjak a leg-
 olcsóbban számoltatnak.
 Kéziratok nem adnak vissza.
 Nyilvántartási közlemények
 díja soronként Lst 25.—
 Megjelenik minden vasárnap

A pünkösti bucsuk sorrendje.

Junius hó 7-én:
 Délután 6 órákor a kegytemplomban szent-
 beszéd és ájtatosság.
 Este 9 órákor ismét szentbeszéd.
 Junius hó 8-án (szombaton):
 A kegytemplomban d. e. 8 és 10 órákor szent-
 beszéd;
 5, 6, 7, 8, 9, 10 és fél 12 órákor szentmisék.
 10 órákor főpapi mise.
 A heggyen: szentbeszéd reggel 5 és délután
 5 órákor; szentmisék 6 és 11 órákor.
 Délután pontosan 3 órákor megindul a nagy
 körmenet a szent heggyre.
 Körmenet végén a kegytemplomban és a szent
 János kápolna előtt szentbeszéd.
 Este 9 órákor prédikáció a templomban.
 Junius hó 9-én (Pünkösd napján):
 a kegytemplomban 8 és 10 órákor szent-
 beszéd;
 10 órákor főpapi mise.
 6, 7, 8, 9, 10 és fél 12 órákor szentmisék.
 A szent heggyen reggel 5 órákor szentbeszéd;
 6 órákor szentmise.

A kisebbségi szakosztály

Munkájából adunk az alábbiakban szemelvényeket. A Magyar Párt kisebbségi szakosztálya elhatározta, hogy Jakabffy Elemér alelnök irányításával időről-időre más erdélyi városban érkekre hívja össze a kisebbségi élet munkásait. A cél az, hogy bevonja a párteletbe a magyarság legszélesebb rétegeit és konferenciákra alkalmas adjon mindenkinek a tanulásra, az önképzésre, a kisebbségi jog elméleti és gyakorlati megismerésére. Mindenekelőtt pedig ezen alkalomok arra vannak hivatva, hogy a dolgozni akaró kisebbségi élet munkásait gondolkodásban összehangolják és megtalálják a küzdelemben mindenki számára a megfelelő helyet.

Nagy szükség van erre. Mert itt minden magyar támogatása nélkülözhetetlen. Pusztán a küzdelemben használandó taktikai eszközök megválogatása miatt támadt elvi megkülönböztések nem riaszthatnak el minket a magyar kisebbségi küzdelemtől.

A kisebbségi szakosztály elindított munkájában annak vitás és konferenciás jellegében adva van a lehetőség, hogy tisztuljanak, egyezdjének és béküljenek a vesetésre bivatott magyarok felfogásai. Arra is mód van, hogy a fiatal nemzedék bekapcsolódjék ebbe a nemzetkisebbségi munkába, amelyet át kell vennie és folytatnia kell.

A Magyar Párt kisebbségi szakosztálya a múlt szombaton és vasárnap Oradean kezdte meg első ilyen konferenciáját. annak megnyitójában Jakabffy Elemér fogta össze az európai kisebbségi jog nemzetközi helyzetét.

Elsősorban rámutat a romániai kisebbségek életére, amely lényegesen súlyosabb, mint másfelévtizeddel eselődött. Ma már ott tartunk, hogy Vaida is, aki az úgynevezett kisebbségi szerződést aláírta ma numerusz valachikuserről beszél, az 1918 december 1-i gyulai felforrástól már csak egyre halványabb kitérésökkel hivatkozhatunk.

Általában végig megy előadásában a litván, finn, olaszországi kisebbségek. Litvániában az államalkotó nemzet létszáma 1 millió 700 ezer. Az ott élő memelvidéki németiség és lengyel kisebbség a nagyhatalmak garantálása mellett kulturális önkormányzatot kapott. S most érthetetlenül ez a kis másfélmillió nemzet a nagy német és lengyel nemzettel éles ellentétbe került, mert ezen uralma alatt élő kisebbségek elnyomására kapott bátorságot.

Ugyanígy a finnek. Ez a két és fél millió nép, amely századokon át a cári elnyomást szenvedte, most elnyomónak csap fel szokkal a köste élő svédekkel szemben, akiknek kulturáját köszönheti.

Tovább Olaszország a kisebbségi elnyomás másik klasszikus hazája, ahol Mussolini a kisebbségek egyik vezérének eselődött tíz évvel ezelőre a kijelentést tette, hogy tíz év sem kell a Olaszországban nem lesz sem német sem szlovén kisebbség. A tíz év elmúlt a Mussolini nem tudta letörölni a térképről az odaszakadt kisebbségeit. Ennek és az erőszakoskodásban öntudatosabbban erejükben felfokozva elszántabban küzdenek a létükért.

Jakabffy Elemér rámutat arra az államférfi bölcsességre, amely a német és lengyel népet a korridor-
 nek kérdésében kibékítette. Megnyitó beszédét a követ-
 keső gondolatokkal fejezi be:

— Ha a lengyel korridor ügye ma már nem akadályozza annak, hogy egy nagy veszedelem ellen a német és lengyel nép összefogjon, vajjon Közép Európában hasonló kérdések miatt tovább kell-e szenvedniök államalkotó nemzeteknek és kisebbségeknek egyaránt? Vajjon nem képzelhető-e el, hogy Közép Európában is akadnak majd olyan józan államférfiak, akik a megoldást megtalálják és akik így valamennyifélek egy szebb jövő felé vezetnek?

— Mi nem adhatjuk fel ezt a reményt. Mi nem tekintjük egyszerűen puffogó fraziának nagynevű külügyminiszterünknek annyiszor hangoztatott azt a kívánságát, hogy a határok elértektelenedjenek. De jól tudjuk, hogy Közép-Európában elértektelentett határok csak megbékélt nemzetek között állhatnak fent. A megbékélést pedig a kisebbségi kérdések ideális megoldása nélkül elképzelni nem tudjuk.

— De éppen ezért tisztán állhat előttünk az a feladatunk is, hogy a bennünk rejtő erkölcsi erőnek és egyetemes értékeknek memől gyorsabban és memől európai formában kifejezést adjunk.

A numerus valachicus nem tantorít meg.

Ebben a törekvésünkben és köteleesség teljesítésünkben pedig nem kedvetlenül lehetünk el az olyan jeles-ségek, amilyeneket most magunk körül látunk. Nem kedvetlenül lehet el egy olyan férfiu politikai handabandaja, aki kétszer is úgy pottyant ki a miniszterelnöki székéből, hogy nemcsak a beföld, de a külföld diplomatiának habotája is ennek kísérő-szenje volt. Ő hirdethet numerus valachicus-t, robbanthat pártot, szíthat külfölet az állampolgárok között, de meg nem tantoríthat bennünket abban, hogy tovább is követeljük azokat a jogainkat, amelyek nekünk az ő aláírásával nemzetközi szerződés biztosít.

— Ezért, hogy ezen jogainknak újból hangot adjunk, hogy ezen jogaink realizitását és az államérdekekben valóóságát is igazoljuk, hogy továbbá egyetemes kisebbségi gondolat szolgáltatásban is álljunk és két jobb sorra érdemes nemzetnek egymás megértését előmozdítsuk, ezért tartunk kisebbségi szakosztályunk most következő ülését.

A kisebbségi szakosztály ülésén értékes előadásokat tartottak Paál Arpad a kisebbségi jognak erkölcsi alapjától, Soos István a nemzetközi jogvedelemről és belső törvényközjáról, Dr. Parecz György az új büntető törvénykönyv kisebbségi vonatkozásairól, Dr. Kovács Arpad, Hegedüs Nandor és a kisebbségi életünk számos értéke mondta el előadásában, hozzászólásában a véleményét nagy és nehéz kérdéseinkben. Két napot át tartó magas színvonalon mozgó tanulmányok világitották meg a kisebbségi sors küzdelmes világát, amelyeket mindvégig őrisai érdeklődés övezett.

A kisebbségi életünkben kiemelkedő, értékes eseményért köszönet jár Jakabffy Elemérnek, aki itthon és nemzetközi fórumokon annyi felkészültséggel állt ennek a kisebbségi magyarságnak szolgálatában. Arra kérjük, hogy a legközelebbi konferenciák megrendezésénél gondoljon a csiki szakolyság vendégszeretetére.

A székelyek nagy ünnepe.

A lelkesedés tüze lángol fel sok-sok ezer székely lelkében a Pünkösd ünnepének közelédtevel. Mindenkiből felszakad a vágyakozás, elmenni Pünkösd napjára a Mária-bucura, a segítő Szent Szűshöz. Innenkor aztán mintha más színt öitene a Maros, O. I., Nyárad és Küküllő környéke. E följük az emberek szenvedéseiket, tengernyi nyomorúságukat és csak az az édes tudat hatja át valamennyit, elmenni a székelyek csodátevő Máriájához, hogy ott elpanaszolják mindazt, ami fáj s ami a szívüket tépi. Nagy évszázadon keresztül török, tatár pusztítás és belső egyenetlenkedés közepette itt sírt el minden fájdalmát Csaba Ivadéka.

A székely mindég szenvedett, valami visszafójtott keserűség mindég ott ragódott a lelkén. Az idők viharai sohasem kímélték, szegény lett s oda jutott, hogy az itala könny, a kenyere sár lett. Gyermekei között a meghasonlása ütögeti fel a fejét itt ott. Mindég jósmivű, nyilteszű, őszinte és ideálistva volt, rosszakaról csunyán kihasználta ezen nemes jóműveltségét. Mindes Isten csapás volt, mert ellunyult, elhídegedett és közömbös lett a csodátevő Istenanyával, a székelyek Pátrónájával, Nagyasszonyával szemben. Az Isten csapást megérdemelte. Most aztán látjuk, hogy kezdi belátni végtelennek mutatkozó tévedéseit s az utóbbi idők 30-40000 embere, aki összegyűlt Pünkösd napjára, a segítő és csodátevő Szűz lábainál, ismét ezas elszánt és lelkes tömege, mint amely 1567 Pünkösd szombatján összegyűlt s csufosan megverte a hiteshagyott János Zsigmond fejedelem hadait. Ez a mai sok-sok ezer székely tömeg belátja tévedéseit, tőrdre rogyik s az ősek hitvési könyörög, kér imádkozik és meacupázik. Pünkösd napján ott hullámszik

a kegytemplom körül a tengernyi nép, akiket a sorsközösség tudata s a közös fájdalom összekovácsolt. Nem mentegetőzik, csak a lelkébe néz s a segítő Szűz tekintetét keresi és felfohászódik, mint a Gátsemáni kertben vérrrel veritékező Istenember. Akinek emberi természete ezintén megiszonyodott az eljövendő sok szenvedéstől s így fohászódik: Atyám, ha lehetséges, muljék el tőlem a keserű pohár, mindazon által nem amint én akrom, hanem amint Te. Nem vádol senkit és semmit, becsületes, őszinte lelkével, mindez ellenkezik. Önmagát a Istenfélő va'ó eltávolodását okolja, sorsának rosszra fordulását.

A székelyek Nagyasszonya előtt a szívek megnyílnak s a lelkesedés és bucsuzokadás perciben, erős elhatározások születnek meg s a négy folyó környékének népe szíve összedobban az Istenanya jószágos Salvével. Így osmlanak szét lelkükben sok-sok felejtetetlen édes emlékek, amit aztán otthon, családjaikban átszellemült arccal számtalanszor elmondanak. Így aztán ezzel a szellemmel telítkezve nőnek fel a gyermekek a bucsuzokodnak a beteg ágyon a haldoklók, mert mindegyiknek egyetlen érba vágya, itt a földön minst többször látni jószágos arcát s ott fen az égben, a halál után örökre együtt örvedeni a székelyek Nagyasszonyával.

P. Gábor Anasztáz.

INNEN - ONNAN.

Afganisztánban törvényt hoztak, hogy adónyugta nélkül nem lehet házasságot kötni. Aki adóját nem fizeti meg pontosan, nem házassodhatik. A bícs törvényhozók valószínűleg úgy gondoltak, hogy aki az adót sem tudja megfizetni, az a felelőségét sem tudja tartani. De vajjon olyan magasak-e az adók, mint nálunk. Mert ha nálunk is ilyen törvényt hoznának, ugy hamarosan kimenne dívatból a polgári házasság.

Könyvkereskedők gyűlése volt múlt vasárnap Bukarestben. A detaillist könyvkereskedők gyűlték össze az egész országból, hogy az égetőbb kérdéseket megvitatják. Agholcsu közoktatásiügy minisiter nyitotta meg a gyűlést, aki szót emelt az államnyomda könyvkiadó monopoliama ellen, mert azzal konkurenciát cainál a kiadóvállalatoknak. A gyűlés főpontja az iskolások és liceumok könyv- és iráserekekkel való kereskedésének betiltása, mert azzal kárt cainálnak a nagy adókat fizető könyvkereskedőknek.

Bulgáriában egy legújabb kimutatás szerint 44.608 munkanélküli van. Az állam úgy igyekszik ezek helyzetén enyhíteni, hogy nagyszabásu vasut- és országutépítési valamint folyószabályozási munkákat indít be, amelyeknél 7000 ember nyer alkalmasáat. Nalunk az ilyenmit katonasággal végeztetik, pedig akadna itt is munkanélküli, aki szívesen vállalkozna ilyen munkára.

A romániai papireladás az utolsó négy évben a következőkéző adatokat mutatja: 1931-ben eladtak 39.2 ezer tonna papirt 822 millió lej értékben; 1932-ben eladtak 39.6 ezer tonna 758 millió lej értékben; 1933-ban 42.6 ezer tonna 860 millió lej értékben s 1934-ben 47.5 ezer tonna 915 millió lej értékben. A papirfogyasztás 30 százalékkal emelkedett, míg az árak 12 százalékos emelkedést mutatnak átlagban. Az árak fokozatos emelkedését a kartell szállítására okozza. Padig ideje volna már olcsóbbá tenni ezt a fontos közszükségleti cikket.

Magyarország ebben az évben 340 ezer tonna gabonát exportált s tervbe vette 7200 szarvasmarhá-
 nak és 112 ezer diazónak a kihtizalását július 1-től az év végeig.

A jugoszláv-magyar konfliktus ügye elinté-
 ződött a Nepszövetség legutóbbi ülésén. Eden angol főpécetőr adta elő a jelentést, jelezve, hogy mindkét fél békés elintézést óhaj. Magyarország bejelentette, hogy az idágon ellenőrzést megszigorította s minden erejével meg fogja akadályozni, hogy területén terro-
 riáták lassák fel tanyáikat. Jugoszlávia nincz ugyan megelégedve az elintézéssel, de belenyugazik, mert a Duna-medence nyugalmának helyreállítása így kívánja.

A rescai vasművek nagy állami megrendelést kaptak. Az állam ott akarja ágyúparkjának jelentős részét elkészíttetni. E célból a Martin acélüzemet átépíttették nagyobb termelő-képességre. Az üzem múlt davi acéltermelése 17.500 tonna volt. Érdekes, hogy az acéltormeléshez szükséges háromszáz tonna ócska-vasat az üzem Amerikában vásárolta össze.

Angliában nagyarányu légifegyverkezés indult. A 32 ezer főből álló légi haderő létszámát újabb 22 ezer emberral emelik. — Az új pilóták, miután Angliában ssoldos hadsereg van, heti 6 font fizetést kapnak.

ELADÓ 1 drb 4000 literes, 1 drb 6000 literes, 2 drb 7000 literes viztartány. Cim a kiadóban. 8—

Keresek megvétele államkölcson kötvényeket bármilyen címletekben.

Irredenta románok.

Es a caudabogár is megájtott, ha nem is valószínűsítésben. Az eset szinte nevelés-számba megy; ha nem volna szemorú fényt arra a sötétlelkű gondolatvilágra, mely éppen azon réteget jellemzi, amelynek hivatása a népevelés. Román tanítók tettek feljelentést a közoktatásiügyi minisztériumban ugyancsak román kollégáik ellen, hogy az a magyar Irredentismus szolgálatában áll. Súlyos dolog egy ilyen feljelentés s még súlyosabb kell legyen annak indoklása. De jelen esetben fordítva van. A feljelentés súlyos, az indoklás pedig annyira neveléses, hogy a feljelentők azonnali felfüggesztést érdemelnének a tanítói pályához szükséges minimális intelligencia hiánya miatt.

Grigore Ioan rákosi igazgató-tanító ellen tette a feljelentést öt tanító társa. Allításukat asszál indokolták, hogy a tanító magyar nőt vitt feleségül s ezen az ánsai nyelven értekezni a lakóssággal, miután reggeli létere itt megtanulta a nyelvet s az iskolában magyarul is megmagyarázza a gyermekeknek a tananyagot, hogy azok jobban megértsék. Ezenkívül összekötött tart fenn a falu magyar lakosságával, akik köztük évek során át él, magyaroknál étkezik s az iskola helyiségét magyar kultúrátadások céljaira is adandja s ezen előadásokon a román népet és nyelvet mocskolják. Mindent összevéve látható a fentiekből, hogy a tanító eladta magát a magyar Irredentának. S a miniszter az ilyen kérvényt leküldi a tanfelügyelőségre, hogy ott vizsgálják ki az abban foglaltakat. A tanfelügyelőség pedig kiküldött egy Nastasescu nevű tanügyit főrfit, aki szintén valamit besszél a magyart, mert hiss az ő felesége is magyar.

A vizsgálat során Nastasescu ur kihallgatta az öt nemzetmentőt, kik vádjukat tovább is fenntartották s aggodalmas képpel adtak kifejezést annak, hogy Grigore Ioan tanító táruak működése a román állam szempontjából mennyire veszélyes. S vajjon mi benne a veszélyes? S mi az Irredenta? Talán az, hogy magyar konyhán étkezik s szegedi paprikát tessék az ételbe, amely magyar érzelmeket csip a tanító ur beleibe? Vagy az is bűn, ha valaki megtanul magyarul néhány év alatt, amit egy szászszászaléig magyar faluban tilt el s ott ismeretségre tessz szert. Utóvégre a tanító ép olyan társas lény, mint más földi halandó s ha román társaság nincs abban a faluban, egy kénytelen beérni magyarokkal. Ha pedig az iskolákban rendezett kultúrátadásokon a román nyelvet mocskolták a magyarok, akkor miért tőrte azt el a bizonyára mindig jelenlevő csendőrmester s miért hallgattak mostanig a feljelentők. Ha minden igaz volna, úgy őkk épp olyan bűnösök, mint a megvádolt igazgató, mert mostanig hagytták az ügyet. Ha pedig az Irredentizmussal egyenlő bűn a vegyesházasság, úgy perbe kellene fogni a román nemzetnek legalább huszonöt százalékát, mert ennyit bizonyára kitesz a vegyesházasságok száma.

De es mind neveléses. A hiba nem ott van. Elsősorban a rendszer a hibás, amely fel ül még a névtelen leveleknek is és gyerekcsínynek bellő feljelentésekre már rémhíreket lát. Már az is komolytalanságot jelent, hogy ilyen indokolásoknak hitelt adnak, mikor azok már első előolvasásra is a feljelentők rosszindulatú sakkálódását árulják el. Ilyen ügyben még vizsgálatot sem érdemes tartani s ha már tartanak, azt a feljelentők bűnösségének megállapítására kellene tartani. Példaszerű büntetést érdemelnének azok

a tanítók, kik a gyermeknevelés nemes munkája helyett ilyenekben törék a fejüket s kicsinyes bosszuvágyuk kielégítésére nem átalják egy miniszter munkáját meg-szavarni torzsalkodásukkal.

Nem tudjuk, hogy a tanfelügyelőség hogyan fogja fel a dolgot. Mi nagyon nevelésesnek találjuk az egész mesét s velünk együtt még igen sokan vannak így. De mindenestre figyelmebe ajánljuk a példaszerű büntetést, hogy egressz mindenkorra elvegye a kedvét az ilyen kerülő uton dolgozó s az egész tanítói kart a nevelésességig blamálo feljelentőknek.

Turistaság a szomszédban.

A turista mozgalom jótékony népevelő szerepét már több ízben ismertettük és méltattuk e helyen s a kérdést állandóan felszínen tartjuk lapunkban, hogy felhívjuk rá a legessélesebb néprétegek figyelmét. Példaszerűen egy statisztikát közlünk alább, mely a szomszédos Jugoszlávia turista mozgalmat ismerteti számokban. Jugoszlávia tudvalevőleg éppen olyan gazdag természeti szépségekben, mint ami vidékünk, de mint a számok mutatják, sokkal több gondot fordít e pazar kincs kiaknázására.

Jugoszlávia turistaegyestületel 1924 ben 189 880 tagot számláltak, míg es a létszám 1930 ban 946 380 ra nöött. 1933-ban az országot 216 654 külföldi turista látogatta meg, kik buzamosabb időt töltöttek a nevezetesebb kiránduló helyeken. 1934 ben a külföldi turisták száma 234 959 re emelkedett, ami 18 százaléknak felel meg. Ebből 65 388 osztrák, 59 302 cseh, 26 365 német, a többi pedig megoszlik az európai nemzetek és Amerika közt. A külföldi turisták számának emelkedésével nőtt a pénzforgalom és kereseti lehetőségek emelkedése is, mert a hosszabb tartózkodásra odajövő külföldi rendszeren pénzzel felszerelve érkeznek és úreszkekkel távoznak. A turistáktól eredő bevétel a következők összegeket foglalják el a statisztikában: 1930 ban 505 millió dinár, 1933 ban 701 millió dinár, míg 1934 ben 811 millió és 100 ezer dinár. Amint látjuk, a számadatok évről-évre rohamos emelkedést mutatnak, ami a jól szervezett idegenforgalmi propaganda eredménye. A jugoszláv állam mindenféle vizum, utlevél, utazás és ellenőrzési könnyítéseket megtesz az idegenforgalom emelésére s saigoru utasításokkal gondoskodik arról, hogy hatósági közegei a legudvariasabban álljanak az országba érkező külföldiek rendelkezésére s oktanul tu'bzogóággal ne sávarják az oda özőnöl pihenni és szórakozni vágyó külföldieket. A hathatós propagandának és a külföldiek számára biztosított szerfele figyelmességnek meg is van az eredménye, mert az idegenforgalom egyes vidékeken megelhetési forrásá vált. Ugyanezek a lehetőségek nekünk is rendelkezésünkre állanak, csak hozzá kell fogni erélyesen a beszerző munkához amelynek érdekében minden propaganda eszközt fel kell használni.

Láponk mindentor rendelkezésre áll e célra, de ugyancsak helyett kell biztosítani a fényképeknek és ismertető cikkeknek a fővárosi és a szomszéd országok sajtójában. Erre igen alkalmasok az ismeretterjesztő füzetek és a mult számunkban említett turistalapl, amelynek megvalósítása minél hamarabb kívánatos volna, mert az a legjobb eszköz kiránduló helyeink fényképes és írásban való részletes ismertetésére. Munkára fel tehat, hogy az idegenforgalom fellendítésével egy kis életet vigyünk a lesegényedett, agyonnyomorított vidék gazdasági vérkeringésébe.

A szentmise titka.

Chalderon de la Barca misztérium-dramája Mercurea-Clucon

Nagy-nagy igazságokként hallottunk az iskolában a szószékről a templomban, hogy a szentmise lényegében nem más, mint a keresztdózat folytonos megismétlése, Krisztus Urunk önfeláldozása az egész emberiség üdvéért. Kérdéshetné ezután valaki: hol van akkor a keresztdózat szenvedése, kínja, vérontása, halála? Erre ad feleletet Chalderon de la Barca Pedro spanyol drámaköltő egyik kitünő misztérium-dramájában: „A szentmise titka“-ban.

Ezt a magasztos és tensesz tárgyú drámai költeményt adták elé a ciuc-sumulei Szent Ferenczrendi zárdá növendékei áldozcsütörtökön este, a kath. főgimnázium tornatermében, a város és vidéke közönségének szokatlanul népes érdeklődése mellett. Hogy ki volt Chalderon de la Barca Pedro, amire teletet olyan sokan nem tudnának adni, — megtudtuk P. Dr. Vitéz Berard házfőnöknök, a misztérium-dráma kitünő rendezőjének, rövid de hatásos ismertetőjéből, amit az előadás megkezdése előtt mondott el.

Chalderon de la Barca spanyol dráma-költő a középkorban élt, sokáig volt teológus, mely idő alatt minden gondolatával elmélyedt a kath. vallás egyszerű titkai tanulmányozásában. Csak 50 éves korában érezte magát méltónak arra, hogy pappá szenteltesse magát. Elmélyedéseit és tanulmányozásait vallásos tárgyú költői, drámai művekben fejtette le, amelyek irodalmi műalkotás tekintetében a világirodalom legjobb és legnagyobb drámaírói műveiben is felveszik a versenyt.

Bemutatásra került munkájával, a szentmisének, mint titokzatos és vérontás nélkül az Egyházban továbbélő áldozatnak jelentőségét és titkait élő jelképekben mutatja be, a bölcsesség és tudatlanság magyarázó párbeszédein keresztül. Hatalmas erődeszgekben, sziklaotárnál megkezdődik a tensesz szeretet-szertartás: a szentmise. Előreszénél, a lépcsőimánál Adám, a bevezetésnél Mózes, a kyriénél keresztes János hódolatával és szerepeltetésével mutat rá a szentmise előkézületi része jelentőségére. A glóriát, a könyörgéseket, a szent leckét, evangéliumot, credót Szent János és Szent Pál apostolok érzékeltetik szóval, énekkel és mondatokkal, hogy aztán a további szereplést átvegye a szentmise törészénél maga, az angyali karok között (előtűnő Ur Jézus, aki a bor és víz összekeverésével magyarázza meg az ő Istenemességét a vele vitábaszálló pogány rómainak és a vétkei saját fejére olvasó zsidónak). A szentmise utórészét, a miseruhák és kellékek megmagyarázása után ismét az apostolok mutatják be.

Hatalmas munka volt. Nem is hivatásos színészek kezébe való. Lehetetlen volna, a legfőlségesebb áldozat profanizálására nem gondolni. Eppen ezért egyszerű gondolat volt: Szent Ferenc alázatos, tisztaszívű hitet szerepeltetni a darabban. Ez elsősorban annak az elvitathatatlan erkölcsi sikernek a titka, amely megnyilatkozott az előadásban. Láttunk embereket a közönség körében könnyekkel a szemében, felmagasztosult arccal, a lelkeket megfogó mély batással szívünkben és az arcokra irt mélyesegs megismerő megható tudatával. Ehez a sikerhez hozzájárultak a egyszerű díszletek, a pontos és hozzáértő rendezés, a szereplők teljes átérzett kitünő előadása, ami aztán meghozta az anyagi eredményt is.

A darab bemutatása után valóságos tömeghangulatként hullámozott a közönség ajakán az öszinte kívánság: Ki a falvakba ezzel a darabbal! Ki a népléleknek egyedül meggyűző jelképes magyarázatokkal a nép közé! Hadd értes és tudja meg, mit jelképez a világ legfőlségesebb áldozata, amit Isten-embere valaha hozhatott! A vallási üntudat és

A „CSIKI LAPOK” TÁRCÁJA.

Érdekeségek Csiktaplozca község multjából.

V.

Mit árul el a falu elnevezése?

Megelőző alkalommal a Csiki Krónika nyomán ismerttettem a falu alapítását s annak idejét. Ezuttal lássuk csak, mi mindent tudhatunk meg Taplozca elnevezéséből s alapításának körülményeiről?..

Ha a falu keletkezésének a Krónikából ismerteken kívüli egyéb körülményeire is akarunk felvilágosításokat kapni, akkor számba kell vennünk — legelső sorban — magának a falu elnevezésének jelentőségeit, mert — egyelőre — csak ezekbe fogódzkodva alkothatunk magunknak valamelyes képet, a ma már semmi kézzel fogható alátámasztással nem bizonyítható régmúltól, amelyik előtünk — egyébként — az ismeretlenség sűrű kódéba vész.

A falu neve: „Taplozca”.

Lássuk — tehát — mit árul el ez a név?

Borzsava, Delne, Taplozca, Szereda, mind szláv eredetű helynevek, melyekből arra következtethetünk, hogy alapításuk ideje visszanyulik azokra az időkre (IX-ik század), amikor még ezeken a területeken békés hajlamu, kezdetleges földművelést folytató bolgárszláv törzsek éltek a maguk egyszerű gondatlan életét, kisebb-nagyobb telepeket alkotva ott, ahol azt a helyi körülmények megengedték, vagy pedig a célszerűségi szempontjaik azt indokolták tették.

A szlávok nyelvén „taplozca” erdők közötti tisztást jelentett, melyen meleg források voltak.

B. Orbán Balázs a „Székelyföld Leirása” című örökértékű munkája II-ik kötetének 57-ik oldalán — ezzel kapcsolatban — a következőket írja:

„Csikban taploczának hívják az erdő közötti irtott tisztásokat; midőn Taplozca lakói letelepültek, ily irtást tehettek az őserdő rengetegében s onnan eredhetett a „Taplozca” elnevezés.”

Ugyancsak ő — fenti munkája 58-ik oldalán — még a következőket közli:

„A székelyek a viszonyó, tavas helyet még ma is

taploczának nevezik s mivel Taploczán még most is sok ily források, tavas hely van: neve onnan eredhetett...”

Hogy a Taplozca község őseit megalapító bolgár-szláv népek meddig laktak ezen a telepen, azt biztosan megállapítani nem lehet.

Arra sincsenek adataink, hogy a bihari lapályokról mind-keletbre és keletbre húzó határbiztosító székelyek elől, az itt élő szlávok, elmenekültek-e mind, vagy pedig közéjük beolvadva szaporították azoknak a számát, kik a hátuk mögött ép ezen időtjátt berauszedkő honfoglaló magyarok életét és vagyonát — a keletről várható meglepetések (a bessenyők betörése) ellen biztosították.

Minden valószínűség a mellett szól, hogy e szláv népek nem hagytták el (legalább is nem mind!) az általuk alapított telepet (mert hiss békés természeti népek lévén, nem is volt arra semmi okuk!), hanem az ujonnan idehúzódt — szervezettebb — székelyekkel barátságban és egyetértésben élve olvadtak be azok közé, amit bizonyít az a körülmény is, hogy volt, aki a székelyeknek közvetítse a már meglévő szláv elnevezéseket, így Taplozca nevét is!

Csiktaplozca elnevezésének magyarázatát és alapításának körülményeire vonatkozóan a fentiekben ismertettét támpontok mindenké teljes mértékben talál Taploczára, mert községünk őse — tényleg — viszonyó, tavas, melegforrásos helyen keletkezett, amit még ma napig is bizonyít annak legvénebb része a „Forrás” és környéke.

Mindazok, akik emlékeznek még a „Forrás”-nak, különösen feltöltés előtti (ősiséget jobban mutató), képére; akik az ott mai napig is található forrásvizekre, mint: „Mosó”, „Gálek-kulja”, „Kicsi kut” stb... megfigyelő szemekkel te kintenek; akik tudják, hogy Gegő István Péterő atyánkfia háza mögött, Incze Bartis-bá belseje mellett, valamint a „Hollók-uccájá” végében, a „Szenteseknél” s attól délre a község belsején s annak a környékén még ma napig is bővízü tavacsák és források vannak, amelyek — legnagyobb részben — csattogó hidegben sem tagynak be, annyira melegvizek: azok nem vonják kétségbe azt, hogy a falu elnevezése tényleg ezen körülményről vette eredetét s hogy az első, itt meglepedő, emberek által épített (jobbá mondva: osigolya-veszőkből font s agyaggal tapasztott) kalibák, ké-

sőbb házacskák, ezeknek a helyeknek a szárazabb talaju szegeletein lehettek.

Az alapítók idelepedését már a célszerűség is indokolja, mert itt, ezeken a széleken, a jó ivóvizek mindig kéznél voltak, valamint a mögöttük — keletfelől a mai falu helyén le egészen a gimnázium mellett lévő Nagymart-ig s fel Várdotalva északi felén a Héjjászó-ig) álló ös-fenyvesekből a melegt-adó tüzelő-fa, valamint a későbbi építkezéseikhez nélkülözhetetlenül szükséges tenyőboronák is!

A nép ajkán mai napig is élő szájhagyományok bizonyítják, hogy a fentemlített őserdő utolsó maradványa a Nagymart-ban volt, amelyik még a francia háboruk idején is oly sűrűn állott, hogy abban, a halból sz-retteik látása végett „meglógott”, e környékbeli székely huszárok közül többen — az elfogatás elől — hosszabb ideig is tudtak bujkálni, a hozzátartozók által suttyomban élmezve.

Tudott dolog, hogy Várdotalva alsó felében csak egy pár évvel előbb bontották le azt a házat, amelyik még a Nagymartból volt építve; néhai Köllő Józsi bátyánk háza pedig a Héjjászóból kapta — annak idején — (1804-ben a faanyagát...

A „Forrás”-on tul (nyugatra) lévő terület pedig, a mai Alsó és Felső szénástanorok, Káposztás-kert s a Nagy-rét teljes egészében az Oltig s azon tul is a Nagy-erdő aljái, szintén többé-kevésbé bokros terület volt, benőve csigolyákkal, egerfákkal („Egerkert”), füzekkel, nyárfákkal s ritkábban nyírfákkal is!!

Ezen bokros helyek késői maradványai, a Nagyrétben, még a mult század közepén is — helyenként — megvoltak.

E területekből szamottevő nagyságu részek voltak teljesen járhatatlan, tavas, mocsaras helyek, nádasok (mint a diluvium — özönviz — korszak maradványai!), ahol a vízi madaraknak és gázlóknak ezrei meg ezrei élték szabad és alig-alig zavart életüket; a mocsarakban pedig a „Csik” nevű halacska kitogyhatatlannak látszó tömegekben élt s könnyen megszereshető táplálékul szolgált — az akkor még nem nagy igényű — alapítóknak.

Komoly tudósok állítják, hogy a mai „Csik”-megye is a „Csik”-halaknak e nagy mennyiségűtől eredően kapta elnevezését.

A fentemlített tavak és mocsarak mult századbeli

ezzel az egymásbecsülés, szeretete, összetartása nagyot lendülne eltekintve attól, hogy a darab vítaanyaga végtelenül alkalmas a kath. vallás népszerűsítésére és megszeretetésére is.

Az előadást, amint említettük, a Szent Ferenc-rendi zárda növendékei rendezték. Ez a körülmény felment minket a jóízűs nevében attól, hogy az alázatos lelkű szereplőkkel külön-külön is foglalkozunk. Mégis meg kell említenünk P. Dr. Vitéz Berard házfőnök fáradságos munkáját, amit a nehéz drámai mű rendezésével és ötletes megjelenítésével végzett a kitünően szereplő növendékek közreműködésével. Várjuk a további folytatást! Milyen felemelő és felejtethetetlen volna egy ilyen darab előadása a pünkösdi bucsu alkalmával. Esetleg a Kisomlyó oldalán, hangszórákkal!

Szép volt, jó volt, Isten fizesse a telejthetetlen élményt!
(a. i.)

IRODALOM.

Vasile Alexandri.

As Erdélyi Szépművés Céh kiadásában most jelent meg a magyar könyvpiacra a kiváló román költőnek Vasile Alexandrinak élete és költészetének legelső, „Em-lék” címen ismerős költeménysorozatának magyar nyelvű fordítása.

A könyv egy értékes láncszeme annak az irodalmi munkának, amely a két nép közötti megbékülést van hivatva előkészíteni egymás kultúrájának megismerésében.

Amint a népek egymásmegismerésében a politika elront, mindent a gyűlöletet, amelyet a politikai üres konferenciák és pénzpocsékolás elhínt, azt a művészeteknek kell helyrehozni. Az irodalom, a költészet, a zene a sport az a terület, amelyen általában a népek leginkább egymásmegismerhetők, ha volna hozzá lélek, hogy rendszeres kulturmunkában eljuttassuk egymáshoz értékeinket.

A román-magyar nemzet egymásmegismerésének nyilvánvaló. A legprimítivebb földrajzismeret, a térképnek legfeljettebb átlapítása, a nyelvterületek éies határainak megvonása világosan mutatják, hogy a nagy szelvétergenben keletre tört állásban, a Duna-medence gazdasági egységéhez tartozó fontos posztójában a két nép nem nélkülözheti egymás támogatását.

Meg kell szüntetni végre azt a sok szenvedést, amely abból fakad, hogy ezt a helyzetet egyelőre nem akarják Európa új elrendezésében figyelemre méltatni. Csodálatos és meddő erőlködésekben folyik ennek a természetesen adottságnak a megteremtése és az erők új csoportosításának vonalvezetése erőszakosan a gyűlöletben tart olyan népeket, amelyeknek békés egymásmegismerésében adva van a kibontakozásnak, a fellélegzésnek és milliók nyugalmanak a legbiztosabb kulcsa.

Amint a politika egyelőre nem lát időszerűnek megvalósítani, az az irodalomban egyre határozottabb állal tör előre.

Lám csak az Eftimiu Prometheusától sem dől össze a világ, hogy azt Budapest—Mákolcs után Mercurea-Ciuc-on is előadták. Minden nagyképződő aggodalmaskodás között egyik sikerült állomása maradt annak a produktív munkának, amely a népek közötti megbékülést szolgálja.

S most az Erdélyi Szépművés Céhnek, Alexandri kötetén keresztül is bizonyára közelebb kerül egymáshoz egy pár lélek. — Bár es a próbálkozás messze alatta marad irodalmi érték tekintetében annak, amit Prometheussal elértek, mégis jelentős esemény, mert

maradványai voltak a „Bikás-tó” és a „Táré-tava” szöke-nak az utódja — még mai napig is — a „Szenteseken” belől lévő „Feneketlen-tó”.

A diluvium kort követő buja vízi-növényzetnek a né-lásoknak, amelyek az idők folyamán leromlottak s földréteg alá kerültek, a maradványa a Nagyránt termő rétege alatt lassan szeszesező tőzeg, vagy turfa-réteg...

A fentemlített körülmények mind azt igazolják, hogy az alapítókat célzatosági szempontok is vezették, amikor ide, a Taploczának nevezett tisztás, széleire letelepedtek, mert vizük, fájuk, ételmül szolgáló halak, madarak, nyulak bőséges mennyiségben voltak, sőt téli öltözettel használható prémekek adó más állatok is, mint vidra, hód, róka, farkas stb. sőt olyanok is, amelyek már kipusztultak erről a vidékről.

Ellenséges támadás, rajtaütések, megrohanások ellen pedig a mocsaras, ingoványos, állóvizekkel tarkított nagy-kiterjedésű terület szolgált az alapítók védelmére; másik oldalán pedig, a hatalmas fenékből álló óserdő között, könnyebb volt szembe nézni az ellenséggel.

A mai Taplocza község legősibb része a „Forrás” és környéke; utána a „Patak-ucca”, „Kopaczok”, „Hollók”, „Sándorok”, (a későbbi „Lázárók”-ucca) s az ezektől kelet-lel első falurészek és a „Felső-ucca” alakultak ki s csak mikor a területeken már nem volt hely a terjeszkedésre, akkor népesült be a „Csorda-gyűjtő” környéke s a „Sándorok”-uccájától az országút mentén Szereda-felől első talu-rész és a „Ligát”.

Ha még azt is felemlítem, hogy biteles történelmi adatok, a székelyek ideleleüléseinek idejét illetően, igazat adnak a Csiki Székely Krónikának, akkor már krlb. mindent elmondottam, amit — e tárggyal kapcsolatban — elmondhattam.

Betejesül még csak annyit, hogy szerezésük falunkat s minden erővel igyekezzünk azt nagygyá, gazdaggá és széppé tenni, lakóit pedig műveltekké, meglégedettekké és boldogokká, hogy becsületos munka foglalja le őket a szün-jön meg az átkos torzalkodás, a minden értéket semmivé tevő viszilykodás, amelyik már eddig is tetemes károkat okozott a jobbsorára érdemes községnek s a becsületes többségnek! G. S.

Szeplők, májfoltok és pattanások

ellen kizárólag
Kárpáti-féle

BENZOE-KRÉM,

PUDER és SZAPPAN

garantált higanymentes
és kitünően bevált ké-sztményeket használjon.

Kizárólagosan
beszerezhető:

GRIGER KÁROLYNÉ

Parfumerie—Illatszertárában
M.-CIUC — CSIKSZEREDA.

ez is a két nép közeledésének újat egyengeti. — Vasile Alexandrinak tiszta, lde bájjal átszított költészet közelebb viszi azokat, akik a költő lelkén át egy népek életét tudják olvasni. És ha Vasile Alexandri finom szemléti világa beleszendül a „Dél-Magyarországi Magyar Közművelődési Egyesület” vagy a „Győr városi Tanonc-iskola”, vagy a „Kecskeméti Kereskedői Kör”, vagy a „Miskolci ifjusági könyvtárak”, vagy a „Debreceni főiskola”, stb., mint a Szépművés Céh tagjainak legkülönbözőbb olvasótáborába abból csak haszon származhat azokra a népkre, amelyek egymás nem ismerése miatt eddig nem közeledtek egymáshoz.

Soha vadabban nem pusztított gyűlölet, mint ma. A nemzeti túreltelenség egyenesen halálraítélte itt azt a népet, amely békésen, haszas-szeretben együtt akar dolgozni a többségi néppel.

A Szépművés Céhnek Alexandri könyve legyen egy újabb bizonyíték, hogy a magyaroknak békés és a román néppel közeledést kereső becsületes szándékai vannak, amelyek végül is a két nemzet megbecsülé-séhez kell vezetessenek.

KÜLÖNFÉLÉK.

A gyűrűsött gölya.

Olyan világot élünk, amelyben minden gyanus a nap alatt. Még a gölya is. És a hosszalábú, délcegen lépkedő szegény vonuló madarunk. Most már nemcsak a tudomány vitázik arról, hogy ragadozó voltánál fogva kártékony-e a nagy állattársadalomban. Nemcsak a szaporodástól óvakodó, tépelt szemöldökű világnak került a gyűlöletébe ez a különben szimpatikusnak mondható kéménylakó. A tulzatra szított nemzeti gondolat vizet is háborgatja már a vitorlásó repülésnek ez a nagyszerű őse. — Szegény gölya olyan keveset tud arról, hogy ekkora konsternációk támadnak nyomában a földön. Ó vonul az őstöne szeriut. Nem törődve utlevéllel, visumkényyszerrel, elindul a motor-nélküli vitorlásán és megy tízezer kilométeres turákat le Dél-Afrikába vagy tovább Indiába és vissza. Vonul. És miután értelmesebb, tollatlan változata az ember erre a vonulásra is kíváncsi volt elkezdte a gyűrűsölt kísérleteket. Az eredmények szeszáciosok vol-tak a tudomány számára. Kiderült ugyanis, hogy a német, holland, dán, svéd és magyar gölyák javarészben az erdélyi szorosokon át, a Rigátos, Bulgárián, Assián, Palesztinán onnan délre fordulva a Nilus völ-gyén keresztül vonulnak el innen közülünk. Nem azért vonulnak el az óvilágból, mert megcsömöröltek mind-attól, amit itt egy jözszerű gölya láthat. De nem is azért vonulnak délkeletre a magyar gölyák, hogy mint legutóbb a pesti ornitológiai intézet által 1932-ben meggyűrűsített és Campuung mellett most felfogott esetből: a két nép közötti bizalmatlanságnak irredenta gyanus körülményeit hámoszák elő. Jöjjen meg végre az esze minden gondolkosó embernek ebben az országban és ne faragjanak már a gyermekmesék ártatlan gölyamadarából is a két egymásmegismerő népet elvadás-tásra alkalmas szörnyűségeket.

— A brassói munkaügyi inspektorátus közli, hogy a munkanélküliek számára a munkabérek után szedett 1 százalékos illeték május hó 1-vel megszünt. Ujból életeléletetéséről majd az ősz folyamán hírt adunk.

— Köshivatalok nyári munkarendje. A belügyminiszerium hatáskörébe tartozó közhivatalok nyári munkarendje június 1-én lép életbe s október 1-ig tart. — Hétköznapi munkaidő délelőtt fél 8-tól fél 2-ig tart, míg vasár- és ünnepnapokat követő napokon délelőtt hivatalszünet van és délután fél 4-től fél 8-ig tartják a hivatalos órákat.

— Házasság. Smilovits László bucaresti ügyvéd, Smilovits Márton volt helybéli fakereskedő gyer-meke folyó évi június 9-én tartja esküvőjét Schuller Susy urleánnyal Bucarestben.

— Hevesi Miklós 25 éves színészi jubileu-mát folyó év június hó 1-én (szombaton) tartja meg. Ebből az alkalomból a Cirkuszhercegú c. ope-rettet adja a színház. A községünk szives figyelmébe ajánljuk ennek a kiváló művésznek negyedszázados ünnepeit.

— Fogháza itélt magyar ujságíró. Őt ess-tendő előtt Sulyok István dr., az ismert ujságíró, az egyik romániai szász lapból cikket fordított le, amelyet a Keleti Ujság leközölt. Az ügyesség a fordított cikk-ben államellenes írgatást látott és Sulyok István dr. ellen eljárást indított. Ebben az ügyben a cluji törvény-szék most hozott ítéletet és Lani ügyess vádbessége után Sulyok István dr. szerkesztőt három hónapi fog-házra, valamint háromszáz lej pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen Sulyok István fellebbezést jelentett be.

— Pünkösdi országosvásár. Május hó 28, 29 és 30-án zajlott a csikszeredai pünkösdi országos állatvásár. A pénztelenség miatt igen gyenge volt ugy a felhajtás, mint az eladás, de azért a szebb állatok mind elkelték. Átlagár 11 lej volt elősúlyban. A kirakó vásár május hó 31-én volt igen nagy kínálat mellett, de a kereslet a sűrű látogatás dacára is gyenge volt.

— Fürdőpropaganda Tusnádfürdőn. A sze-son kezdetén igen aktuális ez a kis figyelemztetés. Ugyanis tudomásunkra jutott, hogy a tusnádfürdői postán nem akarnak magyarul beszélni. Tusnádfürdő az országnak egyik nemzetközileg is számbajöhető fürdőhelye, melyet nagy számban keresnek fel a kül-földiek. Ezeket pedig nem kívánhatják sem a posta-fűzők, sem a csendőrmester, sem más gondolkosni tudó hatóság, hogy ha üdülni ide jönnek, még az állam nyelvét is megtanulják. Be kell látniok, hogy az idegenforgalom emelkedése megélhetési lehetőséget is jelent s ezért nem szabad az ide ősnőző idegeneket a „vorbíti romaneste” elvével elvadásítani. Az udvarias szolgálatkészség sokkal többet használ a maros-megyei névnek, mint az ilyen tulzó sovány erőszakoskodás.

— Elfogott katona-betörő. Mult számunkban röviden megírtuk, hogy városunkban elfogták az utóbbi idők betöréseinek tettesét. Amint megtudtuk a kitűnő fogást hosszas nyomozás és lelkifurmesos utánjárásal Antonesei Petre a helyi pionir zászlóalj őrmestere ejtette, aki Nicula Alexandru közkatona személyében ártalmatlanná tette a betörőt. Ez a katona sok betörést követett el s most Antonesei őrmester nyomrave-vezetésével minden károsult hozzájutott elveszett érté-keihez. Antonesei őrmester és a rendőrség kiaköltött mindent elkövetett, hogy az ellopott tárgyak is meg-kerüljenek, azért elmentek saját költségükre a maros-megyey Stupini községbe és ott a betörő szüleinek lakásán megtalálta az értékeket, sajnos, ebben az ügyben elköltött 560 lej, de nem akadt senki, aki kárpótolja, pedig a megkerült tárgyak értéke többet kitesz, mint 10 000 lej.

— Iparos nyári multság. Felhívjuk kösön-ségünk figyelmét június hó 10-re, pünkösdi másodnap jára. A helybelli kisiparosság erre a dátumra egész napon át tartó nyári multságot rendez a céllövölde felé eső erdősz területen. Az iparosság jószívvvel meg-hív mindenkit erre a kellemesnek ígérkező kirándulásra, amelyen senéről és minden szórakozásról gondos-kodva van.

— A rajz és kézimunkakiállítás a helybelli rom. kat. főgimnáziumban június 10-ig nyitva. Hétköz-napokon d. u. 5—8-ig, ünnepnapokon d. e. 10—1-ig, d. u. 4—8-ig.

— Turista kirándulások. Június 2-án vasár-nap Hargita-fürdőre, ind. 1-én este 9 órakor. Vezető: Nagy Ferenc és Máthé József. Június 6-án pénteken a Szemeskőre. Ind. reggel 5 órakor. Vezető: Máthé József. Június 8—9—10-én Egyesekő—Gyilkostó. Ind. 7-én éjjel fél 12 órakor vonattal. Vezető Máthé József. Jelentkezni lehet a Dfrr-üzletben vagy a vezetőknel.

— Kutbaszokótt. Biró Károly frumossai lakos Kóródi Sándor nevű legényét lopás miatt feljelentette. A legényt a csendőráég gíymesen letartóztatta. Amikor bekiérték az órre, közben a legény arra kérte a kísérő csendőt, hogy engedje meg igyek az egyik kut-nál. Egy pillanat múlva volt és a legény beleugrott a kutba. A csendőr nem vesztette el léleljenletét ha-nem kimentette az öngyilkosjelölt legényt és átadta az ügyészségnek.

— Törvényességi hírek. A tél folyamán történt, hogy a Siern cég üszvölyi telepén Bács Lajos és Fe-renc sandominici fuvarosokat, akik tilos helyen terhel-tek a fa agyonütött. Halálukért Szabeni István munka-vezetőt vont felelősségre a törvényszék, akit bünső-uek talált és 6 hónapi börtönrre ítétek.

— Halalozások. Ifj. Toth Géza cluji káplán, Szolnocon élő szüleinél, hosszas betegség után meg-halt. Ehuonyban Tóth Géza, a volt csikszeredai bank-nak főkönyvelője gyermekét gyászolja.

— Özv. Kalamár Péterné szül. Koncsag Veronika, 76 éves korában, folyó évi május 31-én meghalt városunkban. Temetése június 2-án d. u. 4 órakor lesz.

— Terjed a hírünk. Régen jósljuk ezt mi s most ime bekövetkezett. Sokszor orozoztuk lapunkban a bicakázásokat s azok felidézójét, a rossz ösztönöket lábra kaptató alkoholt. Alig multt el hét a farsangon, hogy ne lett volna 3—4 bicakázás a csiki faluban s a lapok örökösen tele voltak a székely faluk rémtetteivel s rossz hírlünk nőtön-nótt. Most a napokban a marosvásárhelyi tábla előtt zajlott le egy bicakázás ügy tárgyalása, ami még 1930-ban történt Kászonban. Az ügyről megemlékeznek a lapok s többek között a Reggel Ujság így kezdi cikkét: „Csikmegyében, Ro-mánia legtöbb szesz fogyasztó országrészében, köny-nebb helyen áll a kés, mint máshol. Alig van egy hét, amelyben az ital hatásaként gyilkosság ne történe.” S tovább leírja a Róssa B3la történetét, ki jó barátját, Bodó Józsefet gyilkolta meg résszegen s a táblán az 5 évi büntetést másfél évre szállították le. — Így bizony szörnyára vitt bennünket a hír. Még pedig a rossz hír. S az mindig hamarabb terjed, mint a jó. S az elveszi-tett bizalmat visszaszerelni nagyon nehéz. Pedig milyen sütség van most arra a csékelyke jó hírvérv.

Vigyázz a gyermekre. A garda embereknek különösen felhívjuk a figyelmét arra, hogy nyári időben nagy gondot vigyázzon a gyermekeire. Mennyi szerencsétlenség történik a miatt, hogy dologidőben nem érnek rá törődni a gyermekekkel. Vagy diáknó rája le az őriset nélkül hagyott csecsemő kezelt, hanem gyermekek közösségeket perzselnek fel és a tragédiák egész sora származik abból, hogy a szülők nem elég körültekintők a gyermekeik gondozásában. Egy ilyen esetről adunk hírt ezuttal is. Ami alatt Bara Dániel sandoninici gazda felelősségével az O t mellett dolgozott, addig a magára hagyott 3 éves Mária nevű leánykájuk az Olba fulladt.

Blokkasások. Marton Antal gheorgheni gazda Burján Karoly építésével egy kaszálló miatt összevesztett. Burján Karoly verakedés közben bicskájával súlyosan megsebesítette a vejét, akit kórházban ápoltak.

A május 31-iki nagyvásár alkalmával Fodor Bálint, Fodor Dénes raduli lakóok korcsmázás közben összeverekedtek Ördög Janos madarasi lakóssal. Fodor Bálint 5 bicskaszurással a kórházban fekszik, a másik kettő csak könnyebb sérüléseket szenvedett.

Veszett kutya garazdalkodás. Lajos György pauleni lakót június hó 1-én reggel a város között megharapta egy veszett kutya. A kutyát a rendőrség agyonlőtte.

Lopások. A Berkovics luncu-de-mijloci fűrészgárából ismeretlen tettesek elloptak két értékes sziját, egyet pedig összevagdaltak. — Ugyancsak ezzel egyidőben kifosztották Bartos Janos hidegségi korcsmarost.

Eladók: Zongora, rádió, porsszívó és egyéb ingóságok. Cim a kiadótan.

CĂTRE MEMBRI SOCIETĂȚII VĂNĂTORILOR M. CIUC. Pentru reinvoirea permisului de vânătoare pe anul 1935. Vă rog a-mi înalata până la 3 Iunie 1935. 1. Permisul de vânătoare din anul trecut (cu fotografia buna). 2. Numărul permisului de port arma. 3. 700 Lei numerar. Heilwig, vaser.

A csikszeredei Vadászársulat tagjainak. A vadászigazolványok 1935-36 évre való megújításához kérem június hó 3-ig a következőket benyújtani. 1. A múlt évi vadászigazolvány (jó lényképpel). 2. A fegyvertartási engedély száma. 3. 700 Lei készpénz. Heilwig, pénztárnok.

Hány millió magyar él a világon?

A „Kéleti Ujság” egyik számában nagyon érdekes statisztikai kimutatás jött meg a leendő cím kérdéssel kapcsolatban. A statisztikai mű szerzője Nagy Iván, akinek már több kitűnő statisztikai munkája jelent meg, érthető tehát, hogy ez a statisztikai mű nagy fejtűnést keltett a magyar könyvpiacra, amikor megjelent március hó első felében Budapesten.

Nagyon keveset tudunk azokról a magyarokról, akik az öt világgress különböző államokban szétszóródva élnek s akik munkájukat és tudásukat többé-kevésbé biztos existenciát szereztek maguknak. Időben földön, idegen környezetben csak erős akarrattal, nagy szorgalommal, szenvedések és nélkülözések zuhatagában kitartással sikerült nekik ezt a megelhetést kiküzdeni, s ami a legfontosabb: a „magyar becsületet” megőrizték fenyében és ősi hagyományos jó hírneveben. Erdemes tehát bár ennyiben megemlékezzünk róluk.

Nagy Iván statisztika adatai szerint az öt világgressen több mint tizenkétmillió magyar él. A mai Magyarország területén élő magyarok száma 8,001,112, tehát az ország összlakosságának 92.1 százaléka magyar. Romániában 1,437,000, Csehszlovákiába 1,069,808, Jugoszláviában 580,000 a magyarok száma. — A köz tudatban eddig úgy élt, hogy Budapest után Bécsben él a legtöbb magyar, az 1923 évi statisztika azonban rácsafolt erre, mert összesen csak 10,927 Bécsben élő magyarról tud. — A többi európai országokban élő magyarok lélekszáma 95,000-ra tehető. Az utódállamok után Franciaországban él a legtöbb magyar. A legújabb statisztikai kimutatások szerint 40,000 magyar van Franciaországban. A szovjet 1926 évben készült kimutatása szerint Oroszországban 6300 magyar él. Az Egyesült-Államokban élő magyarok száma 1,110,905. Ausztráliában 300, Kínában 280 magyar, Párizsban pedig 7 keresztény magyar él. Új-Zéland 350, Afrika 2609, Dél-Amerika pedig 50,000 magyar lakos számát.

Sumuleu — Csikszőlő

Ambruss Dénes, joghallgató.

A közönség figyelmébe!!!

Tisztelt lettel értesitem a n. é. közönséget, hogy 1935 május 1-én megnyílt

Keresztes Kálmán uriszabósága
Csikszeredea, I. G. Duca-uoca 110. szám.

A legújabb divat szerint, a legmérsékeltőbb árak mellett, kitűnő szabásu és legjobb szalon-munka kidolgozással készítem garancia mellett a legújabb divatu öltönyöket, sportruhákat, Frenccicot, Reglan továbbá emoking-sekett és frakk öltönyöket a legkiválóbb szabással. Keresse fel és meggyőződjhet!

CROITORIE LA PRIMUL RANG
Keresztes Kálmán.

Férfi- és egyenruha szabászat tanítását vállalom.
Háromféle különböző beosztások. 6-26

FÉLIX GYÓGYFÜRDŐ

(Oradea mellett)

(ROMÁNIA PÖSTYÉNE!!!)

49 C° hőfoku, naponta 19 millió liter vizet adó kén-, radiumos hevíz forrás. Mindenféle reumatikus bántalmak valamint női betegségek ellen páratlan gyógyhatásu

UJONNAN BERENDEZETT

ISZAPFÜRDŐK, ISZAP-PAKOLÁSOK, MORFÜRDŐK és MESTERSÉGES SZÉNSAVAS FÜRDŐK — állandó orvosi felügyelet mellett!

I. OSZT. TELJES PENSIO
(szálloda, fürdő és háromszori étkezés)

Július, Szeptember hónapokban 200 Lei naponta
Július, Augustus hónapokban 240 Lei naponta.

II oszt. pensio napi 100 Lei
gyermekek pensioja napi 100 Lei.

Egész éven át nyitva!

50%-os vasuti kedvezmény egész éven át érvényes
Különböző szórakozások: 1-6

Tenisz Könyvtár Szabadfürdő!

Prefectura Județului Ciuc.
Serviciul Administrației Generale.
Nr. 6711—1935.
Mercurea-Ciuc, 30 Maiu 1935.
Publicațiune.

Se aduce la cunoștința celor interesați, că în ziua de 25 Iunie 1935 ora 5 d. m., se va ține licitație publică cu oferte scrise și sigilate, în sala de ședință mică a Prefecturii Jud. Ciuc, pentru lucrările de reconstruire a podetelor No. 13 și 17 de pe șoseaua jud. Mercurea-Ciuc—Misentea—Sănmărtin Km. 7+797 și 11+887, în valoare de Lei 76.000, cu termen de 1 1/2 luni.

Licitatia se va ține în conformitate cu art. 88—110, inclusiv din L. C. P. reg. de funcționare al O. C. L. și norme generale publicate în Monitorul Oficial Nr. 127 din 1931.

Toate persoanele, cari vor lua parte în licitație vor depune pe lângă ofertă și o garanție de 5 la sută din valoarea devizului, iar ofertele se vor face numai în conformitate cu caietele de sarcini, cari pot fi văzute în fiecare zi de lucru, în orele de serviciu la aceasta Prefectură și la Serviciul Jud. de Drumuri Ciuc.

Garanțiile provizorii nu se vor primi, decât în recepsele Casei de Depuneri și Consențațiunii sau Administrațiilor Financiare.

p. Prefect:
Dr. A. OTEȚEA.
Șeful serviciului adm.:
I. MOLNAR.

România.
Ministerul Instrucțiunii.
Gimnaziul de Băieți „Petru-Rareș”
Miercurea-Ciucului.
1259.
29 Maiu 1935.

Publicație de licitație.

Se aduce la cunoștința celor interesați, că la Gimnaziul „Petru-Rareș” din Miercurea-Ciuc se primesc oferte pentru furnizarea a 100 stâneni lemne de foc, până la data de 10 Iunie a. c. — inclusiv — ora 5 p. m., când va avea loc licitația.

Plata se va face imediat după recepție. Caietul de sarcini se poate vedea la cancelaria școlaeli, în fiecare zi între orele 10—12 a m.

Director,
Sp. TUDOR.
Secretară,
F. SPOREA.

Hirdetés.

Tudomására hozzuk az érdekelteknek, hogy a „Petru-Rareș” gimnázium Miercurea-Ciuc, elfogad ajánlatokat 100 öt tűzif. szállítására folyó évi június 10 d. u 5 óráig, amikor az árversés lesz.
Fizetés a fa átvételkor történik, szállítást feltehetően az iskola irodájában megtekinthetőék bármely napon d. e. 10—12 óra között.

HEGEDŰÓRÁKAT

conservatoriumi módszer szerint, jutányosan ad:
SPRENZ GIZI, Csikszeredea
Str. Cap. Vulovici (Hargita-uoca) 26.

Ruhák, asztalneműek, salak, zsebkezdők, zsabék, stb.
aszurozását
speciális gépemén jutányosan készítem. Kiváló tisztelettel:
GÁBOR ÁRONNÉ
KÉZIMUNKA- és KALAPÜZLET, MERCUREA-CIUC.

Eladó egy szépen fejlett, tenyészkepes fajkan, Vass Gézanál, Csikszeredea.

Értesítés.
Tisztelettel van szerencsém Mercurea Ciuc város és a vidék n. é. közösséget értesíteni, hogy a mai igényeknek megfelelő
Vegyeskereskedésemet
Sofia ut. 22. szám alatt (a törvényszéken alu) megnyitottam. — Versenyképes árártimul és szőzékeny kiszolgálással állók a m. t. vevőim rendelkezésére.
Szives pártfogást kér:
DÁVID ANDORNE.

Vezek használt, ep borvízes uveget napi áron. Pototzky J., Mercurea-Ciuc, Str. Cap. Vulovici 4.

Háló, ebédlő és iroda berendezések
a legegyszerűbbtől a legújomabb kivittelig
melyen leszállított árakkal
besseres lehetők:
Nagy G. József asztalosnál, Zsögöd.
Megfelelő biztosíték mellett részletfizetése is.

Adóbónok, Agrár kisajátítási kötvények
bármilyen mennyiségben kaphatók.
Cim a Veker könyvkereskedésben.

MODELL KALAPOK
tis napokent új formák oleső árban, megtekinthetőék
VENCZEL TANÁRNÉNÁL
Ugyannyit készítek mindenféle női kalapok esőrendű anyag hozzáadásával. Kalapok átszökítés a legújomabb lőo alut.
Csikszeredea, I. C. Brătianu (Gizua sium)-uoca 112. sz., a Sörház közepében.

— Ösv. Dr. Novak Albertné házában Csikszeredea-ban, a város legforgalmasabb helyén, folyó évi június hó 1-re egy üzlethelyiség kiadó.

Szítás MALOMTULAJDONOSOK figyelmébe!
Registru de cifra afaceri
Registru de deposit
Bon-uri
Declaratie No.
az április hó 1-én életbelépett új törvény előírása szerint elkészültek és kaphatók
Vákár könyvkereskedésében
Csikszeredea-ban.

Rakett hurogasok szakszerűen es olcsón.
Cim a kiadóhelytől.

Könyvkötészeti munkákat
a legkezebb és legtartósabb kivitelben a legjutányosabb árak mellett esaközöl a
Vákár üzlet, Csikszeredea.